

המדיניות הנוכחית של הממשלה והכרח להורדת רמת המחיה!

אם הממשלה מסרבת לעלות על הדרך הזאת, כי או היא חייבת להתאזר באומץ-לב ולומר לציבור: הדרך האחרת שאנחנו עולים עליה, דרך הסיפוח וההתחלפות, היא דרך התובעת בהכרח להורדת רמת המחיה של העם.

ולא הורדה קטנה, כי אם הורדה בשיעורים שיגדלו וירבנו.

תנועות לאומניות קיצוניות בחוץ-לארץ בתקופות אחרות, ולא אזכיר דוגמות, שהיה להן לפחות היושר המינימלי, בהסיפן למדיניות של סיפוחים ומלחמה, להצמיד לכך את הורשה להורדת רמת המחיה של ההמונים. זה תמיד הולך יחד.

ואילו אצלנו, בדרך של מירמה ציבורית, רוצים ליצור את הרושם, והתקציב הנוכחי בא להגביר רושם זה, כאילו ניתן להשיג גם תוחמים וגם חמאה, ושניהם בלי הגבלה.

התוחמים יהיו על חשבון החמאה. הסיפוח יהיה על חשבון החמאה. אני סבור שהממשלה, לה, במדינה דמוקרטית, חייבת להביא את הכוונה הזאת בפני הציבור ולתת לו להכריע.

בעיקבות נאום זה הותקפתי קשות עליידי אריה בהיר (רפ"י לשעבר) וויקטור שטייטוב (מפ"ם). שניהם האשימו אותי בכך שאני הולך בדרכי רס"ח, לפי מיטב שיטות מיקארטי. על כן מסרתי בתום הישיבה הודעה אישית כלהלן:

אורי אבנרי: בנאומי היום, ניסח חברי-הכנסת בהיר להכניס לפי דבריו שלא אמרתי, ולבנות על כך תילי-תילים של מסקנות, אשר הוא יודע — כמוני — שאין בהן שום של אמת.

ניסונו של חברי-הכנסת בהיר לייחס לי דיעות של רק"ח — נסיגה ללא תנאי וללא שלום — משום ששני סיעותינו הצביעו נגד התקציב, מזכירה שיטות מסוימות. התוכנית המדינית של סיעתי, שאותה פירסתי בהרחבה בכנסת עשרות פעמים מאז המלחמה, מבוססת על הרצון לכתור שלום ללא סיפוח, בהתאם לדברי ראש הממשלה ושר הביטחון ביום ה'5 ביוני 1967.

אנו מקבלים את גבולות ה'5 ביוני כגבולות ריבונות ישראל, ומציעים לאפשר לעם הערבי הפלסטיני את הקמת מדינתו הלאומית בשאר חלקי ארץ-ישראל — על סמך שלום וסמי שילכול הסדר הביטחוני, רלכלי ומדיני להבטחת עתיד המדינה ושלומה.

בירושלים המאוחדת יש לתת, לפי תפיסה זו, מעמד לאור מי גם לעם הפלסטיני — תוך הפיכת העיר השלימה לסמל האחדות והשותפות בין שני העמים.

סיכופות במהקום חמאיאה!

שר הביטחון, אדם שבניגוד לכמה מעמיתיו שגה לעיחים באמירת אמת, אמר לפני כמה ימים באסיפה גדולה מאוד של תלמידים בחלוצי, כי יכולנו להשיג כבר היום, אילו היינו מוכנים לחזור לגבולות ה'4 ביוני. אני אמרתי את הדברים כבר כמה פעמים מעל דוכן הכנסת, והקטע הזה מוברי נמחק מהפרוטוקול.

צינתי את העובדה הזאת, וכל דוברי הממשלה אמרו, מעל דוכן זה, שאיני אומר אמת. וכאשר הבאתי את הו"ד כחות לאמת הזאת, נמחק הקטע הזה מן הפרוטוקול. עכשיו בא שר הביטחון ומאשר את הדבר הזה. במצעים שהיו ליש"ר, ראל, הובהר שיש אפשרות סבירה להגיע לשלום בלי סי פוחים.

אריה בהיר: גבולות ה'4 ביוני זה בלי סיכויים?

אורי אבנרי: גבולות ה'4 ביוני פירושו: בלי סי פוחים.

אריה בהיר: בוחרין לכנסת נתנו לך את המנדט לומר זאת לחברי-הכנסת, שניסוג לגבולות ה'4 ביוני?

אורי אבנרי: כ'5 ביוני בבוקר יצאנו למלחמה על סמך הכרזה של שר הביטחון, אותו שר הביטחון, שאמר: אנחנו יוצאים להגן על נפשנו, אין פנינו לכיבוש שטחים.

הצבענו נגד התקציב, והצבענו נגד חוק-המקדמה. אך הצבענו בעת מלווה-הביטחון, כדי להפגין את המדיניות במאמץ הביטחוני. בנאום שגרר אחריו כמה ספיי חים, ימקנו זאת כך:

אורי אבנרי: בהמשך להצבעתנו (נגד התקציב), נצביע נגד חוק-המקדמה, אך לא נצביע נגד מלווה-הביטחון.

נצביע בעד מילוח הביטחון, כי הצורך במאמץ הביטחוני קיים למעלה מכל ספק. בשעה שיש צורך לממן את הביטחון הפיסי של המדינה, אין טעם לבוא ולשארל מה היה הסיבות שגרמו למצב הביטחוני הנוכחי, אילו מעשים של האויב, ואילו בחלום של ממשלתנו. קידם כל יש לדאוג לכך שהביטחון עצמו יהיה מובטח.

אבל תוך כדי כך, גבירתה היושבת-ראש, חובתנו היא להשמיע מעל דוכן זה, אזהרה חמורה מאוד.

כל הנאמים בחיכות על התקציב, שאמרו כי התקציב הוא תקציב-מלחמה בצד הוצאות, והתקציב-בחיירות בצד ההכנסות, צודקים בלי ספק. אילו היינו מסיקים מסקנות אמיתיות מן המצב הביטחוני של שנה זו, כבר היינו מניעים להורדה של רמת המחיה.

לפי שעה זה נמנע, לא מתוך שיקול ענייני כלשהו, אלא מפני שאנחנו עומדים בפני בחירות, והממשלה משלמת שוחד-ענק לבוחרים.

אבל השנה הבאה לא תהיה שנת-בחירות. בשנה הבאה, אליבא דכל הדעות שנשמעו בוויכוח על התקציב המדינה, ביטחון-המדינה לא ישתפר, הוצאות-הביטחון לא יירדו, השלום לא יבוא. הוא לא יבוא לפי דעתכם ולפי מעשיכם.

מה נובע מזה מבחינה תקציבית? מה נובע מזה מבחינת רמת-המחיה של הישראלי?

מדוע ממשלת את האמת בשנת-בחירות? ברור לחלוטין שהוצאות-הביטחון, שעלו מאז המלחמה פי שניים-שלושה, ילכו ויגדלו. גלל הביטחון יגדל. ואילו המשאבים הלאומיים לא יגדלו באותה מידה.

המסקנה היא שאנחנו עומדים בפני תופעה שאף אחד לא רצה להזכיר אותה, אך שהיא האמת לאמיתה: המדיניות הנוכחית תוביל בהכרח להורדת רמת-המחיה.

האומנם אין ברירה, כפי שאתם טוענים? אנו טוענים שיש ברירה. מאזיגה אותי התופעה השרורה בבית הוה, המתפשטת מכאן לכל רחבי המדינה. כל מחשבה מחחילה באקסיומה: לנו אין מה לעשות למען השלום. זה לא תלוי בנו כלל, זה תלוי באלוהים, זה תלוי באללה, זה תלוי במישהו. את ההנחה הזאת איני מקבל לחלוטין.

מי פוחד ממשלה דיין?

הנני מבקש לדעת: (1) האם הידיעה הנ"ל נכונה? (2) האם נל-קחו מימצאים כלשהם מאתר העתיקות במגדל ד"ם ע"י השר ד"ר יערי? אם כן — איזה מימצאים? (3) האם הו"ד יעיר לשר ד"ר יערי חפירות ב"מסגרת" מסתורית? הנ"ל אסורים על פי חוק המדינה; ואם הודע — מה היתה תגובת השר? **תשובת שר החרי** **גן שר החרי** **התרי**

אהרון ירלין, ביום 20.1.59: לשאלה מס' 1: נאמן העתיקות מסר לי נציגי אגף-העתיקות על המיקרה, ואנשי אגף-העתיקות בדקו ונזכרו לדעת שלא נגד רם נזק לעתיקות. **לשאלה מס' 2:** בתשובה לשאלותינו, הו"ד יעיר לנו השר ד"ר יערי כלהלן: לגופו של עניין — לא חפרתי במקום, לא לקחתי כל מימצא איש ממנו, ולא עברתי על שום חוק. **אורי אבנרי (שאלה נוספת):** מעניין לשמוע שהשר ד"ר יערי טבור כי לא עבר על שום חוק, אבל השאלה היא אם משרד החינוך והתרבות טבור גם הוא שהשר ד"ר לא עבר על שום חוק. נאמר כאן שהשר ד"ר חפר במקום שאסור לחפור בו. ברצוני לדעת אם לדעת המשרד היתה כאן עבירה על החוק, או לא. **אהרון ירלין:** כפי שכבר השבתי בי תשובה לשאלה זו, אגף-העתיקות בדק את העניין, ונזכר לדעת שלא נגרם כל נזק לעתיקות. **אורי אבנרי:** האם מותר או אסור על כך לא ניתנת עוד תשובה.

ירלין

קשה להשיב תשובות לשאלות הנוגות עות למשה דיין. למשל: **שאלתה של ח"כ אורי אבנרי לשר החינוך והתרבות, מיום 21.11.68:**

בידיעה שנתפרסמה בהארץ נמסר כי נציגי אגף-העתיקות חקרו לאחרונה תלונה שהוגשה נגד שר הביטחון, בדבר חפירות שביצע השר באתר העתיקות במגדל ד"ם.

עוד נמסר כי אחד מנאמני אגף-העתיקות, שהגיע למקום, גורש מהמקום עליידי שומרי ראשו של מר דיין.

יחזוק ישיעיהו

העיתונות הודיעה כי השר ישעיהו הציג להלאים, או להטיל סיקוח ציבורי, על העיתונות הבלתי-תלויה. בתשובה לשאלתה, מעל דוכן הכנסת, הכחיש זאת השר יערי כי אמר דברים אחרים. העיתון הארץ הגיב על כך במאמר בו טען כי ישעיהו שיקר לכנסת. השר שתק.

השבוע הגשנו הצעה לסדר-היום: „דברי השר ישעיהו על חופש העיתונות.“

הכונה היתה לתת לשר ישעיהו את ההזדמנות להכחיש או לאשר את ההאשמה שהועלתה נגדו, ולהסיק את המסקנות. ואכן, במצעים עם מזכירות הכנסת נקבע כי השר ישעיהו יענה בעצמו להצעה זו.

ביום האחרון, לפתע, נסתבר כי לא השר יענה, אלא קומיסאר מפלגתי: משה ברעם, יו"ר כיעת המפלגה וה"קואליציה. הודענו מייד שביטלנו את הצעתנו, ופירסמנו את ההודעה הבאה:

אמש נודע לי כי בניגוד למה שסוכם מראש, השר ישראל ישעיהו לא ישיב על הצעתי לסדר-היום בנושא „דברי השר ישעיהו על חופש העיתונות“, וכי במקומו ישיב ח"כ משה ברעם, יו"ר הקואליציה. אין לנו שום עניין להתווכח עם ח"כ ברעם על נושא זה, ולכן מצאנו לנכון לבטל את הצעתנו. הצעתנו מתייחסת לתשובות שהשיב השר ישעיהו, בתור חבר-הממשלה, מעל דוכן הכנסת לשאלות על דבריו, והאשמה שפורסמה בעיתון חשוב תחת הכותרת „ישעיהו שקרן“.

הימנעותו של השר ישעיהו להשיב על הצעה בעניין זה היא פגיעה חמורה בנוהל דמוקרטי תקין, וסירוב למסור לכנסת דו"ח על מהימנות הודעותיו בה — דבר שהוא עניין מרכזי בפרלמנטים אחרים (כגון פרשת פרופימו).

ממוסקבה ועד אילת

שרים אחדים ענו השבוע לשאלות שלנו — והדגימו מחדש כי, בעיקבות פעולת סיעתנו מאז ראשית הכנסת, ה"פכה השאלתה עתה המכשיר הפירלמנטרי ה"עיקרי לביקורת על הממשלה. לא פלא הוא כי ה"קומיסארים של מע"י משתדלים עתה בכל כוחם להחלל מכשיר זה.

השר כ"ר מל טען כי אין זה נכון ש"חסרים כובש"י רייזבוים ה"י ניים במיליטרי עופה לוד, כפי שטוענים בתוקף הטייסים שבעו מאיתנו להגיש שאלתה זו.

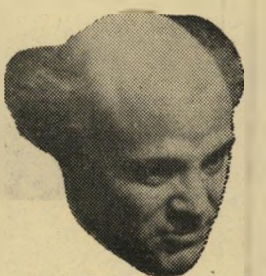
השר כ"ר מל, בתשובה לשאלתה אחרת שלנו, דיבר על מסקנות דו"ח ה"שרי" פה בנמליה-העופה, וקבע כי לא יועמד אילש לדין.

אורי אבנרי: כבוד השר, האם זה לא משונה שקורה דבר כליכך חמור, מתפרסם דו"ח של חקירה ובו האשמות כליכך חמור רות, ובטוסף על דבר אף אחד אינו נתבע לדין, אף אחד אינו מתפטר, הכל עובר בשלוש? הרי זה דבר שוודעת איננה סובלת.

משה כ"ר מל: על כך אני יכול לענות לך מה שכבר כלול בתשובה לשאלתה, שהעניין נבדק עליידי היועץ המשפטי ועל ידי נציב שירות המדינה, ושניהם לא מצאו שיש מקום להעמיד איש מסויים זה או אחר בפני בית-דין משמעתי.

השר והפטיג אישר כי אומנם שנה רבנים בבקשה לקבוע הלכה לגבי שתי"ת-ל"ב, הברורים עניין נמשכים. בתשובה לשאלה נוספת, הכחיש שהיו חילוקי-דעות בין הרבנים הראשיים ניסים ואונטרמן בתור בה הראשונה על ההשתלה שבוצעה.

השר כ"ר מל טען כי הפקק הענק שהיה

ישעיהו

כ"ר מל